

A. Cacan.

**XWƏNDЬNA BORCLI**  
**U**  
**HLANINA NƏXWƏNDİYE**

ƏMƏKÇİ XƏRİFİYƏ VƏ  
BƏLƏDİYYƏ MƏMƏLİ  
HƏSU - ƏSTƏRƏC - İAHŞƏNƏ  
GƏLİŞTƏ 10.02 (fəm) 09.01.06. 1931

Nəşra Hükümeta Şewre Ermənistane.

---

RƏWAN

1931 S.

**Təmürə Xellî Məradov**  
**2 - oy Pereulok Façika**  
**dom 7, kv. 8**  
**ERƏVAN - 375078 - USSR**  
**Tel. 35.10.20 (məl) - 52.97.41 (kar)**

**Հետարարակ. № 1890.**

**Պետհրատի Տպարան. Յերևանում**

---

**Պըսո. №6951(բ)**

**Պատ. № 5600**

**Տել. 1500.**

Ty31

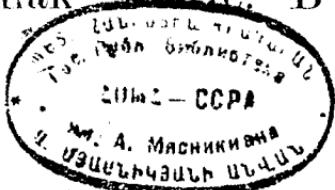
5

## Xwəndъna borçli.

B sərkarja Fyrqa Komunistika u Hýkmata Şewre: xəbatci, gyndi, kolxoznika dəst pe krynpə plana 5 sala nav car salada dqədinya u blynd dkyn sekýrna sosjalizme l wəlate məda.

1931 sale əm dha qəwəta xwə bərhəv dkyn, mal həbune gynd u bazara zedə dkyn. Peşdacujihəki ysa he kəsəki nə ditidə. Hər xəbata mə cedbə b net u mərəme sosjalizme.

Dəwlətə Şewre b sərkarja Fyrqa komunista nha gli dahina, b təmamija kolektive cawa snýf hýldyń kulak z orte. B tempəki



370-72  
3

zor, industraje sosjalisti, dgyhezyn  
gynde kəvyn u gynd təzə cedkyn:  
kapitaliste paşın zi bərə-bərə pue  
dъbъn. Sala sъseja əjni sala gym-  
rəh krъna zəmane sosjalizməjə.  
Wəxte şere sъufe pala, kolxoznik,  
gyndje xəbatji gərəke bərhəv bъn  
dora fırqa komuhista, şər kъh  
bər şirətkъrna daşnaka, burzua-  
kulaka, mlətcəja, xar buna rast,  
„eəp“-a u je dъn.

Ty gli tynnə bona we, ko hə-  
buna mə b tempəki zor peşda dcə  
we wəxte şere sъufe dha tuz dbə  
u hyrylmış dъbъn kapitalizme hə-  
mu dъnjaje.

Bona we kare kəpitaliste wəla-  
tə başqə, b dəste əks inglabcija,  
dъxazъn hъndure wəlatə məda in-

tervensjan sekъn bər Hykmata  
Şewre.

Əm gərəke şər kъn bər daşnak,  
şexa, pıra, tertera u kulaka,  
cымki əwan xwəlamtija kapitaliste  
həndyr u dərvə dkъn, səba sekъrna  
sosjalizme xrab kъn.

Bona qədandъna plana peñç  
salije lazъmə, əm şər kъn sər dy  
fronta, bər xwər buna rast cawa  
zərara məzъn, bər xwərbuna „eəp“  
bər oportunistə u sıstje.

Pesdacujina mə əjan dkə, wəki  
mə səjasəta fırqa Lenin qədandijə,  
şere mə gymrəh bujə bər şovinista  
u mlətcija.

Xəvata plana se sala əjni z mə  
dxaze, xəbatci kolxosnik u gyndje  
kəsib dha qəwəta xwə gymrəh kъn,  
bona sekъrna sosjalizme.

Çure xəvata təzə gəlja datinъn bər mə, wəki dha əm qəwəta xwə zedə kъn, ylm u mədəhjəta xwə peşda bъbъn, içra kъn plana inglaba mədəhiye. Be peşda anina inglaba mədəniye əm nkarъn b təmpəki məzъn blynd kъn sekъrnа sosjalizme.

Be inglaba mədəniye əm nkarъn rъr blynd kъn mal həbuna gynd u industraje gran.

Inglaba mədəni z sekъrnа sosjalizme paşda majə, lazıtmə əm we qrare peşda bъbъn.

„Съмки секърна социализме бе култура бlynd b tempəki zor peşda насе.

Le inglaba kulduraje məra zəf cətъhə, əm nəxwəndinə, lazıtmə əm hime xwəndъne qajim bкъn. Lenin“.

Əw һime wəki Lenin dərhəqa  
wida xəbər dəda əw hin nha həjə.  
Məçəl həjə, wəki əm bəqədinən gli  
gotha u içəra kırıne inglaba mədəni.  
wəxtə əm kyta kyn xwəndəna bor-  
çlı, cımkı „nha nəxwəndi dəzəm-  
ne sosjalizmejə u z sijasəte dərə.“

B gliki əm gərəke kyta kyn  
xwəndəna borçlı nəxwəndije z orte  
bdən hlanine.

### **Gli gotne xwəndəna borçlı.**

Bəre lazıtmə, wəki əm dərbazi  
glij gotne u xəyata xwəndəna  
borçlı bən. Lazıtmə net u mərəma  
xwəndəna borçlı bər xəbatci, gyndi.

Kolxoznika əm əjan kyn bxə-  
btən nəxwəndije bdən hlanine. Bo-  
na we lazıtmə.

1. Sistema xəbata ronkahije sər rekə pak dajňn, z səri həta bənî.
2. Hazır kyn həmu materjala u qajim kyn rŷkne xwəndyňa borçlı.
3. Həsab kyn u komplekt kyn, zare 8 salı həta 10 sa. 11-15 salı kizane zuda z məktəbe dərkətňnə.
4. Wəxteda dysyrmış býn dər-həqa kṭeb u səjda.
5. Məktəb b avahije u inventare xwə pak xwəjî kyn.
6. Hazır kyn materjal cawa şagynda ysa zi səjdara.
7. Çekyn plana hlanina nəx-wəndije, himə pak cəkyn səba xwəndyňa borçlı.

## **Şər səba ylme politexnizasje.**

Əm gərəke tünd gyh bədənə politexnizasje. Əw ylməki kəmənə Le gələk şagyrde mə sər politexnizasje dənən. Əw nə rastə. Əw ylməki ysənə, wəki gələk qəwətə dədə mə bona cekirha sosjalizme.

Neta politexnizasje əwə, wəki məktəb u zavod fabrika l'həvra gre bədə, zedə kə dərxystha zavod fabrika u hər şagyrd bzənbə xəbata dərxysthe.

## **Xwəndən əm fəm dəkyn se təşta.**

1. Xwəndəna b əqyl
2. Xwəndəna fizikaje.
3. Hin buna politexnizme.

Gərəke əm bezən gli gotne politexnizme nəv çmətə he əwqa zi peşda nəcujə. Massa dərhəqə weda kəm təşt zanlıñ.

- Hər təşkilate gynd u bazer gərəke gyh bədne bona peşda ahın politexnizasje, cımkı politexnizasja koməke dədə mə, əm zu-zu peşda bvvən cekyrna sosjalizme l wəlate məda.

Lazıtmə qajim kъh tъkne xwəndəna borçlı, şxwyle politexnizme sər rekə pak dajnən u bxəbətnən bvvərən koka nəxwəndije.

Əm gərəke xəbat hesa bkkən. wəki həmu aljava bkarən bəqədi-hən xwəndəna borçlı u həldana nəxwəndije sər rъkənəki bas dajnən.

## Wi alida epiçe keməşje mə hənə.

1. Pak xyji krına zare kəsiba.
2. Şunda majıha avahija məktəba.
3. Koməkdarja təşkilata şef-komsomola u ja dəhn: Lazıtmən dərhəqa xwəndəna borçlı.

Glije dən zi əwə, wəki əm şagyrde kəsib məktəbedə xwəji bkyň, wəki bkarbıň böqədinň xwəndəna borçlı. Gələk şagyrde kəsib, bona kəsib bune nkarıň bxınıň, dərten z məktəba, jah zi pak hin nabyň wəxteda najen məktəbe.

Lazıtmə əm dyşyrmış býn bona wan şagyrda. Gərəke bxəbetyň pəre ko hykmat bərdədə səba wan zara wəxteda bədne, xərçnakıň çije başqəda.

Təşkilata komsomola u pijone-ra wəxteda gərəke koməke bъ-nə zare kəsiba, dərhəqə xwəndъna borçlı plana xwə bəqədiň.

Səba xwəndъna politexnizasjə lazıtmə u fərzə cekyrna məktəbe təzə, wəki wəxteda dəst xwəndъne bkyň. Əm nha gərəke rъnd gyh bədnə sər cekyrna məktəba, wəki məktəb z peşda cuhina so-sjalizme paşda nəmiň.

## **Xwəndъna borçlı gərəke bъbə kampanja səjasətije nav massajə.**

Caxe ko gazete mə dñvisyň dər-həqə xwəndъna borçlı həta nha. xwəndъna borçlı aqa zi pak peşda nəcujə demək əm gərəke sər kыn

bər nan kemasja u xwəndy-na borçli sər rıkkhe, pak dajňn.

Əw gli, wə wəxte peşda dəə səd sələfi, kənge əm ylme poli-teknizme u hlanina nəxwəndie b planəki baş bəqədinňn. Kompanje rınd dərpaz kъn nav rajete. Waki iro xwəndy-na borçli gələ çurija pak peşda nəcujə, səbəba wi əwə, xə-bata şrovəkərhe dərhəqa xwəndyne borçli kem bujə, nav xəbatci kol-xoznik u massage gynd.

Ysa zi nav mləte beuk xəbat kem bujə, dərhəqa xwəndyne borçli u hlaniha nəxwəndije.

Cъ gli əw xəbat ko mə dəst aniјə, dha pak bəbuja, wəki mə bkarbuna կօմէկէ bdaja organa ronkaje, dərhəqa xwəndy-na borçli xəbata səjasəti bəkra.

Bona we kare i nəhje gərək  
şər tuż kən bər oportunista, bər  
xwərbuna rast u „eəp“ u bər hə-  
muja, ke ko dxazə xrab kə şxwəle  
xwəndəna borçlı.

Ajkop gərəke dərbaze xəbate  
bəbə, məktəbeda cekə çije soldru-  
nə u ysa hesə bəkə işe sole zara.  
Şefa xwəndəne borçlı zi cawa kom-  
somol u təşkilated dən lazımlə dər-  
həqa xwəndəna dəjindari rənd gyh  
bədən.

### **Glije paşın dərhəqa xwəndəna borçlı.**

Gələk kemasje mə hənə dər-  
həqa xwəndəña borçlı, ilami səba  
məzənə. Lazımlə, wəki təşkilate mə  
dəste xwə bədnə dəste həv, b tem-  
pe bolşevika həldən nəxwəndije.

Net u mərəma mə əwə, b çarə-  
kevə hıldıñ nəxwəndje z nav mə-  
zyna: z 16 sali həta 39 sali həmu  
zi gərəke əxşayı. Buna we nav  
massaje, lazymə şirət kırıñ u şro  
vəkkyrıñ dərxəqə xwəndıñna borçlı.

Əm we xəbate gərəke b sərkar-  
je Fırgıa komunista içra bkıñ:  
lazymə bəre əwyl z xəbatcije dəz-  
ge kolxoz, sovxoza nəxwəndije  
hıldıñ.

Xen z we nav mləte bçukda zi əm  
gərəke zəf xəbate bkıñ, blynd bÿ-  
kıñ yılm u mədənjəte wan, cımt-  
ki mləte bçuk dha paşda majnə, əm  
xəbata hlanina nəxwəndie gərəke  
icra bkıñ. Cımtki əwə net u mərə-  
ma, frqa komunista, bər nəxwəndije  
lazymə şər kıñ. B net u mərəma səja-

sətia mələtija Lenin. „Lazymə wəki mədən jəta mələta b çure xwə mələti bə, le b fıkra xwə təvmləti bə.“

B we qrare əm nsla təzə hin dökən əmre təvmlətje, wəki cekyrna sosjalizme l wəlate məda dha qaim kыh.

## **Təşkilate təvgredana xəbata hılda-na nəxwendije.**

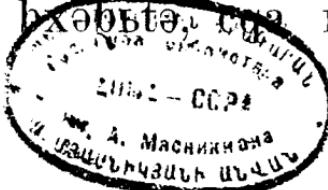
Həv. Lenin dgot: „cətən niniə hilanina nəxwendije we caxe' kənge massa həmu wi işivə ben gre-dane.“

Idarajed mə kem xəbat brvnə nav massage, dərhəqa xwəndyňa borçlı. Bona we xəbate, Fırqa kommunista gərəke borç dajnə sər təşkilata prof tvaq koperativ u ja

đyn: işal bxəbətyň haldyn nə xwəndije u xwənde borçlı peşda bəbəyn

Xəbata komsomol dərhəqa we-da pır gələkə. Cымki lazıtmə əm xəbate rýnd bəbəyn nav bətrəke gynd: komsomol we işi gərəkə bəqədinə, b şirətkryne. Xen z we komsomola gərəke həvaled xwə nəxwəndi hin kyn, haldyn nəxwənditija wan. Cымki wəxte sekýrna sosjalizme nəxwəndi gərəke b çarəkeva be hlanine z komsomola.

Komsomole gynd gərəke gyh-  
bədnə xwəndyňa gyndje məzynra.

Qyrtılıta komsomola 8-a lo-zungək dərxyst: Hər komsomoləki xwəndi gərəke həvale nəxwəndi hin bkə. Hər inteliget (mərve xwəndi) zi gərəkə  məçəl

370-72

A. Makhnacza  
National Library of the USSR

həjə hin kə həvale nəxwəndi u  
köməke bdə xwəndyńa dəjindari.  
Komsomol dərhəqa we xəbate la-  
zımə sərkəri bkyn u təvahı bxə-  
bıtyń bona we şxwəle. Komsomo-  
led xwəndi qət gərəke xwə nadıń  
paş, wəki içra bkyn gli gotnə hə-  
vale Lenin.

### Səjda u şagırd.

Çərťbandyńa par nişanda, wə-  
ki səjda u şagırd zəf xəbat dъ-  
karıń bkyn, bona hlanina nəxwən-  
die.

Le səjdaje gynd kem xəbat  
brıń, bona hlanina nəxwəndije.

Şagırde məktəbe evara wəx-  
teda bərhəv nabun dəst pe nak-  
rıń xwəndyńa xwə. Isal lazımə,

wəki səjdaje gynda wəxteda wi  
işi səri binən, həldən həsaba nəx-  
wəndije l gynde xwə u dəst pe  
xwəndəne xwə bəkən.

### **Şewre gynda u mala xwəndəne.**

Şewre gynd u mala xwəndəne  
zəf kem xəbətinə bona hlanina  
nəxwəndije. Şewre gynda gələk ci-  
ja xwəndəna şagyrde gynd həşt-  
bun tarjeda, be era, bona wi şxwəl  
paşa mabu u şagyrd hin nəbun.  
Wəki işal z ysa bə likkajane mə-  
da kəs nkarə hin bə. Gotna mə  
əwə, wəki işal şxwəl lazımə sər-  
himəki pak dajnən.

Yzəke komsomola hərəke wəx-  
teda gli dajnən bər şewre gynd u  
bəqədinən plana hlanina nəxwəndije.

Mala xwəndъna əw məktəbe mədən-jətenə l gynda. Komsomol u şewre gynd gərəke şirate gyndja bъkъn bona hlanina nəxwəndi u xwəndъne dəjindari.

### Sərkarja organə Fırqə məzъn.

Par zəf cija yzəke fırqə kem xəbat krъn dərhəqa hlanina nəxwəndije. Le isal organə fırqə ja məzъn gli danijə peşda həmu fırqəcija, u təşkilatə fırqə, wəki rъnd dyşyrmış bъn, isal plana həldana nəxwəndije peşdə bъbъn. Cымki tъrve nəxwəndi dъzmъne sosjalizmejə.

### Təşkil krъna hlanina nəxwəndije.

Hlanina nəxwəndije gələk cətənə, le əm gərəke bər wan cətənaja

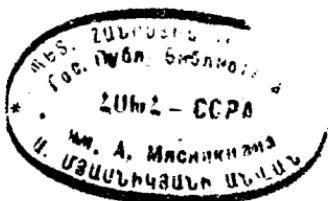
нə сəкъпьп. В kompanjəki gran-  
əm gərəke isal bxəbətən hər təş-  
kilatava, wəki koka nəxwəndije

həldən z wəlate xwə. Mala  
xwəndəna mə isal lazıtmə sər  
qəjdə qanunəki pak dajnyn, şro-  
kyn nav çməte. Xen zwe mera isal  
lazıtmə əm zəf xəbate bkən bona  
həldana nəxwəndije zyned gyndija  
u şəhərlıja.

Hərjək z mə gərəke bxəbətə,  
bona we nete, həldən nəxwəndije  
z wəlata sosjaliste. „Mərije nəx-  
wəndi z səjasətije dərə Lenin.“

Təne əm b rija raste fırqe də-  
kagyn b qədandən u bolşeviki bə-  
rhəv kyn qəvata xwə, sər kyn bər  
nəxwəndije, içra kyn plana xwən-  
dylne borçlı.

Pezda bbyln xwəndylna politex-nizme, şər kən bər, dy fronta, bqə-dinyn əmr u qrare fırqe ja qutylta 16-a u təqim nəxwəndije z nav xwə həldyln.





07 12.